

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1409/2016
11.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници адвокати Чедомир Стојковић и Олгица Бакић, обоје из ..., против тужене Градске општине Врачар, са седиштем у Београду, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво Градске општине Врачар, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4731/2015 од 03.03.2016. године, у седници већа одржаној 11.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4731/2015 од 03.03.2016. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 9902/14 од 09.09.2014. године, која је исправљена решењем истог суда П 9902/14 од 02.07.2015. године, ставом првим изреке је утврђено да је тужилац АА стекао право закупа на неодређено време на стану број ..., који се налази на ... спрату стамбене зграде у улици ... број ... у ..., као члан породичног домаћинства своје покојне мајке ББ, што је тужена дужна да призна и трпи, те ће ова пресуда служити тужиоцу као правни основ за закључење уговора о закупу стана на неодређено време са надлежним јавним предузећем за стамбене услуге. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 227.620,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужиоца за ослобођење од обавезног плаћања судских такса.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4731/2015 од 03.03.2016. године, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у првом и другом ставу изреке.

Против другостепене пресуде тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију и предложио да се ревизија одбаци као недозвољена.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије на основу одредбе члана 394. став 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 125/04 и 111/09), у вези са чланом 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 55/14) и утврдио да је ревизија дозвољена.

Тужба је поднета 28.05.1998. године и у току парнице означена је вредност спора са 501.000,00 динара. У време подношења тужбе 28.05.1998. године 1 DEM је износио 6,35 динара, па износ од 501.000,00 динара на тај дан је износио 78.897,63 DEM. Наведени износ у немачким маркама претворено у евре износи 40.339,72 евра, па је ревизија на основу цитираних одредби дозвољена.

Врховни касациони суд је испитао правилност побијане пресуде на основу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04 и 111/09), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11...55/14) и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 398. став 1. ЗПП.

У проведеном поступку је утврђено да је предметни стан у државној својини, чији је носилац права располагања тужена, а носилац станарског права по уговору од 10.12.1979. године била је ВВ. У својству носиоца станарског права је користила предметни стан са својим унуком ГГ, који је као члан њеног породичног домаћинства унет у уговор о коришћењу стана од 10.12.1979. године. ГГ је склопио брак са ББ 18.11.1976. године. По склапању брака ББ је једно време живела у стану својих родитеља и у спорни стан се са својим сином, овде тужиоцем, уселила 1981-1982. године и исти је користила са супругом ГГ и ВВ непрекидно. ГГ, ББ и овде тужилац немају на други начин решено стамбено питање и сви су непрекидно користили спорни стан до смрти ВВ, а и после њене смрти у циљу становања. Након смрти ВВ тужена је одбила захтев њеног унука ГГ да са њим закључи уговор о коришћењу спорног стана уз образложење да не спада у круг чланова њеног породичног домаћинства сходно члану 34. Закона о становању. Ради остварења свог права на коришћење спорног стана, ГГ је покренуо парнични поступак. ГГ је преминуо 25.11.1998. године и спорни стан је наставила да користи његова супруга ББ до смрти 13.03.2010. године и њен син, овде тужилац до данас. Након смрти ГГ његова супруга ББ је наставила као његов правни следбеник парницу, а потом након њене смрти је то учинио тужилац АА1.

На основу утврђених чињеница, а применом одредбе члана 15. став 2. Закона о стамбеним односима из 1990. године, нижестепени судови су закључили

да је ГГ испунио све услове за стицање својства носиоца станарског права на предметном стану након смрти претходног носиоца станарског права. Из овог стеченог права ГГ произилази и право његове супруге ББ да настави да користи предметни стан и постане закупац на њему, а одатле произилази и право овде тужиоца да настави да користи спорни стан у својству закупца. На основу утврђених чињеница и наведеног закључка нижестепеним пресудама је усвојен тужбени захтев тужиоца и њему признато својство закупца на предметном стану као члану породичног домаћинства његове мајке сада покојне ББ.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови утврдили да је тужилац био члан породичног домаћинства своје мајке ББ и њеног сада покојног супруга ГГ, који су након смрти последњег носиоци станарског права ГГ баке ВВ у погледу коришћења предметног стана и стицања статуса носиоца станарског права на предметном стану, односно закупца, стекли законом призната права, због чега је тужилац, који је након смрти своје мајке ББ, која је преузела парницу након смрти ГГ, активно легитимисан да настави као тужилац парницу у овој правној ствари, ради утврђења права закупа на спорном стану. Како је ВВ, последњи носилац станарског права на спорном стану, преминула 13.02.1999. године, правилно су нижестепени судови утврдили услове за стицање траженог права од стране тужиоца, сагласно члану 15. Закона о стамбеним односима, обзиром да се испуњеност законом прописаних услова да корисници стана наставе са коришћењем стана након смрти носиоца станарског права процењује према моменту смрти носиоца станарског права.

Одредбом члана 15. став 2. Закона о стамбеним односима је прописано, да кад носилац станарског права по другом основу (смрт, напуштање стана и др) престане трајно да користи стан, носилац станарског права на том стану постаје члан његовог породичног домаћинства и то: његов брачни друг; а ако њега нема његово дете (рођено у браку или ван брака, усвојено и пасторак), а ако њега нема његов родитељ, а ако њега нема родитељ његовог брачног друга, који је заједно са њим становао у стану. Према ставу 3. истог члана, ако у случају из става 2. овог члана у стану није остало лице које има право да постане носилац станарског права на том стану а остало је лице које је престало да буде члан породичног домаћинства или сродник носиоца станарског права у правој усходној и нисходној линији крвног сродства, који је са њим остварио дугогодишњу заједницу живота и становања (најмање 10 година до његове смрти), то лице може да настави да користи стан под условом да са даваоцем стана на коришћење закључи уговор о закупу стана у смислу члана 11. овог закона. У случају спора у погледу права на закључивање уговора о закупу и лица са којима треба да се закључи уговор, одлучиће се у ванпарничном поступку на захтев заинтересованог лица.

Након смрти носиоца станарског права ВВ, њен унук ГГ је поднео тужбу 28.05.1998. године са захтевом да се утврди да је он био корисник на предметном стану у својству члана породичног домаћинства са својом бабом све до њене смрти која је била носилац станарског права, те да је он стекао право на закључење уговора о закупу стана на неодређено време и да пресуда служи као

основ за закључење уговора о закупу предметног стана. У току парнице ГГ је преминуо 25.11.1998. године. Правноснажним оставинским решењем за јединог наследника оглашена је његова супруга ББ. У току парничног поступка, ББ као правни следбеник ГГ ступила је у парницу као тужилац са захтевом да се утврди да она има право закупа на неодређено време на предметном стану као правни следбеник свог супруга ГГ, те да се обавезе тужена да са њом закључи уговор о коришћењу предметног стана. Пресудом Трећег општинског суда у Београду П 1644/98-02 од 24.11.2008. године усвојен је тужбени захтев тужиље ББ, а решењем Апелационог суда у Београду Гж 8507/10 од 31.03.2010. године првостепена пресуда је у целости укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Поднеском од 01.10.2010. године АА, као правни следбеник ББ, је обавестио суд да је ББ преминула 13.07.2010. године, да он ступа у парницу као тужилац са захтевом да се утврди да је он стекао право закупа на неодређено време на предметном стану као члан породичног домаћинства своје покојне мајке ББ, а што је тужена општина дужна признати и трпети.

Неосновано се ревизијом указује на недостатак активне легитимације на страни тужиоца, обзиром да тужилац не може да црпи своје право из нечега што није стекла ни његова покојна мајка. Ово с`тога што су правилно нижестепени судови закључили да је сада покојни ГГ испунио законом прописане услове да настави да трајно користи предметни стан у својству носиоца станарског права, сагласно напред цитираном члану, након смрти његове баке ВВ и то као члан њеног породичног домаћинства, са којом је остварио дугогодишњу заједницу живота и становања више од 10 година, да исти није имао на други начин решено стамбено питање и никада није прекидао заједницу живота са носиоцем станарског права, да је након његове смрти у парницу коју је покренуо ступила његова супруга ББ која је у том стану живела до 1982. године, све до своје смрти и није имала на други начин решено стамбено питање, а након њене смрти парницу наставио тужилац, који је био члан породичног домаћинства своје мајке и претходно очуха ГГ и заједно са њима користио спорни стан још за живота последњег носиоца станарског права. Имајући у виду наведено, ГГ је испунио све услове за стицање својства носиоца станарског права, те по основу Закона о стамбеним односима стекао право да предметни стан након смрти претходног носиоца станарског права користи и држи и закључи уговор о коришћењу спорног стана на неодређено време, а да из тако стеченог права ГГ произлази и право његове супруге ББ да настави да користи предметни стан и постане закупац на њему, а одатле и право овде тужиоца да настави да користи спорни стан у својству закупца.

Осталим наводима ревизије побија се утврђено чињенично стање, па их овај суд није испитивао, будући да се утврђено чињенично стање ревизијом не може побијати у смислу члана 398. став 2. Закона о парничном поступку.

Како не стоје разлози због којих је ревизија изјављена, а ни они на које ревизијски суд пази по службеној дужности, на основу члана 405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић